

unutarnju getoizaciju i evangelizirati javnost, jer je župna zajednica, kao bazična crkvena struktura, također dio društva. Tvrdi da „župna zajednica nije zatvorena u sebe, u svoje događanje i ostvarivanje, nego iz snage euharistijskog slavlja i zajedništva te poslanja Isusa Krista apostolski i misijski djeluje i u društvu“ (str. 301). Šimunović naglašava važnost suradnje i zauzetosti vjernika laika u pastoralu i pojašnjava na koji način župna zajednica u društvu može djelovati na navjestiteljskoj, odgojno-obrazovnoj, socijalno-karitativnoj i kulturno-društvenoj razini.

Šimunović u svojoj knjizi veoma plastično razmišlja o našoj pastoralnoj stvarnosti, u koju nastoji unijeti nove elemente, pomoću kojih je moguće pokrenuti i preoblikovati uobičajeni pastoralni oblik. Smiono se upušta u prosudbu stanja i ponudu stvarnih prijedloga za učinkoviti pastoralni rad. U tomu vidu ova knjiga pridonosi razvitku teološko-pastoralne i katehetske misli i širenju obzorja u našoj crkvenoj zbilji. Ujedno je od velike koristi studentima teološko-pastoralne usmjerenosti, od velike je pomoći pastoralnim radnicima u ispravnomu poimanju crkvene suradnje i svim drugim vjernicima koji žele rasti u crkvenosti te produbiti svijest pripadnosti i suodgovornosti u izgradnji župnih zajednica.

Alojzije Čondić
acondic@kbf-st.hr

Uz jubilej profesora Ante Vukasovića

U povodu 80. obljetnice života i 60. obljetnice iznimno plodne djelatnosti objelodanjena je 2009. godine spomen-knjiga o liku i djelu velikog hrvatskog pedagoga, sveučilišnog profesora, znanstvenika, istraživača, publicista, kulturnog i javnog djelatnika prof. dr. sc. *Ante Vukasovića*. Knjiga *Ante Vukasović – životno djelo i bibliografija* ima više od 250 stranica, a strukturirana je u tri dijela: Curriculum vitae, Mjerodavna svjedočenja i Bibliografija. Autori su ove vrlo bogate monografije o pedagoškom velikanu ugledni sveučilišni profesori dr. sc. Josip Markovac i dr. sc. Valentin Puževski. Izdavači su ustanove i udruge u kojima je slavljениk djelovao.

Knjigu su predstavili predstavnici Odsjeka za pedagogiju na impozantnom skupu proslave jubileja slavljениka na Filozofskom

fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te Društvo hrvatsko-slovačkog prijateljstva iz Zagreba i Hrvatski klub slovačko-hrvatskoga prijateljstva iz Bratislave u prostorijama hrvatskoga Veleposlanstva u Bratislavi. Na međunarodnoj svečanosti u Bratislavi knjigu su predstavili PhDr. Jozef Pšenak, PhDr. Profesor u Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. A. Komenskog u Bratislavi, PhDr. Alica Kulihova., nastavnica hrvatske književnosti u studiju kroatistike na Filozofskom fakultetu u Bratislavi i kroatistica PhDr. Maria Ševčikova.

Ante Vukasović rođen je 9. siječnja 1929. u Osijeku gdje su njegovi roditelji kratko vrijeme boravili. Djetinjstvo i dječastvo proveo je u Dalmaciji, u Kučićima kod Omiša, u mjestu stalnog prebivališta roditelja. Ondje je završio osnovnu školu, nakon koje se 1944. vratio u Osijek, u kojem je 1950. završio Učiteljsku školu. Zatim se ponovo vratio u Dalmaciju, gdje je službovao kao učitelj i direktor osmogodišnje škole. Nakon odsluženja vojne obveze, 1951. godine upisuje se na Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu gdje i studira jednopredmetnu pedagošku grupu predmeta. Diplomirao je 1956. Od tada pa do 1960. radio je kratko vrijeme kao srednjoškolski profesor na Učiteljskoj školi te kao direktor Pedagoškog centra u Osijeku. Sveučilišni nastavnik Filozofskog fakulteta u Zagrebu postaje 1960. i ta iznimno plodna i uspješna sveučilišna karijera traje sve do 1993. U tom razdoblju stekao je sva zvanja, od asistenta 1960., doktorata znanosti 1965., docenta 1966., izvanrednog profesora 1973., redovnog sveučilišnog profesora 1978. pa do zvanja znanstvenog savjetnika 1979. u kojem je radio do kraja sveučilišne karijere 1993. god. Znanstveni rad Ante Vukasovića ne prestaje umirovljenjem, štoviše, on poprima ne samo veći intenzitet nego i šira područja djelovanja.

Prof. dr. Ante Vukasović je u svom bogatom sveučilišnom radu izvodio nastavu ne samo studentima pedagogije Filozofskog fakulteta u Zagrebu nego i svim studentima ostalih studijskih grupa Fakulteta kao i studentima drugih fakulteta u Zagrebu i na drugim sveučilištima u Hrvatskoj. Nastupao je i na mnogim fakultetima izvan domovine. Obavljao je vrlo značajne funkcije predstojnika Odsjeka i Zavoda za pedagogiju Filozofskog fakulteta, voditelja poslijediplomskih studija, direktora Centra za pedagošku izobrazbu i istraživanje Sveučilišta u Zagrebu, predsjednika Zajednice istraživačkih organizacija pedagojske znanosti Hrvatske, znanstvenog voditelja međusveučilišne suradnje na polju odgajanja s nekoliko inozemnih sveučilišta, inicijatora i organizatora mnogih znanstveno-istraživačkih projekata.

Samostalno je vodio istraživačke projekte: Međusobni odnos razine obrazovanja, kvalifikacijske strukture i produktivnosti rada; Fenomen odgoja; Moralne kvalitete naših učenika; Prinosi unapređivanju odgojne funkcije škole; Politehnizacija obrazovanja; Sustav i program stručnog obrazovanja i usavršavanja nastavnika za rad u području planiranja obitelji; Odgoj i vrijednosti; Analiza i unapređivanje odgojnog rada; Osposobljavanje nastavnika za odgojni rad; Unapređivanje odgojne funkcije obitelji; Međunarodno ispitivanje obiteljske odgojne funkcije. U tim projektima prof. A. Vukasović istražuje, proučava, inicira i afirmira u odgojnoj djelatnosti filozofiju i teoriju odgoja, pedagogijsku teleologiju i aksiologiju, složeni sustav i strukturu pedagogijske znanosti, fenomen odgoja, temeljna odgojna područja, poglavito probleme moralnoga, intelektualnoga i radnog odgoja te bit, strukturu i metodiku kompleksnog, odgovornog i dinamičnog procesa odgajanja. Iz tih projekata proizišla su i objavljena mnoga znanstvena djela.

Uz znanstvenu, stručnu i nastavnu djelatnost profesor je vrlo angažiran i u širem javnom životu, artikulirajući i potičući suvremena stremljenja i postignuća pedagogijske znanosti i temeljne etičke vrijednosti u hrvatsko društvo, osobito u školstvo, obiteljski i politički život. Tako je vrlo aktivno i prepoznatljivo djelovao kao glavni tajnik, član Upravnog odbora i urednik u Hrvatskom pedagoško-književnom zboru, kao glavni tajnik i počasni član predsjedništva u Hrvatskom katoličkom zboru "MI", kao inicijator osnivanja i dugogodišnji predsjednik te počasni predsjednik u Društvu hrvatsko-slovačkog prijateljstva, kao član predsjedništva u Hrvatskom žrtvoslovnom društvu, član i počasni član Hrvatskoga pokreta za život i obitelj, kao dopredsjednik u Hrvatskoj demokratskoj stranci, u Matici hrvatskoj, u Hrvatskom pedagogijskom društvu, u Hrvatskom društvu katoličkih novinara, u Hrvatskom katoličkom društvu prosvjetnih djelatnika, u Hrvatskoj demokratskoj zajednici, u Hrvatskom populacijskom pokretu itd. U tom kontekstu nastupao je nekoliko desetaka puta na Hrvatskom radiju i televiziji, u nekoliko europskih zemalja, Kanadi i Sjedinjenim Američkim Državama te na raznim skupovima. Nastojao je upozoriti na moralni smisao života, etički sustav vrijednosti, nužnu potrebu moralne i gospodarske preobrazbe i preporoda hrvatskog društva te na neotuđivo pravo stvaranja samostalne, neovisne i demokratske Hrvatske. U proces stvaranja pluralizma i suverene države Hrvatske uključio se na samom početku 1989. s poznatim domoljubima među kojima je

bio i dr. Franjo Tuđman. U tom je razdoblju borbe za hrvatsku pravicu i samostalnost nastala i knjiga A. Vukasovića *Za slobodnu i nezavisnu Hrvatsku*.

Iznimno bogat opus objavljenih djela i radova predstavlja prof. A. Vukasovića kao daleko najplodnijeg pedagoškog pisca ne samo u Hrvatskoj, nego i mnogo šire. Impozantna bibliografija njegovih djela svrstava ga u sam vrh povijesti hrvatske znanosti o odgoju. Objavio je samostalno 45 knjiga na hrvatskom jeziku i stranim jezicima, kao urednik i suautor 48 knjiga, što je ukupno 93 knjige. U stotinjak zbornika objavio je 105 znanstveno relevantnih rasprava u zemlji i inozemstvu, surađivao u dvadesetak svezaka enciklopedija i leksikona. U više od 130 naših i inozemnih časopisa i listova objavio je preko 1550 znanstvenih, stručnih i popularnih članaka, rasprava, recenzija, polemika, novinskih članaka, osvrti, diskusija itd. Izlagao je u emisijama na školskom radiju Radio Zagreba 38 puta, na Radio Mariji u emisiji obiteljskog odgoja 83 puta, u ostalim radijskim emisijama 44 puta i u TV-emisijama 17 puta. To je ukupno 1971 bibliografska jedinica do objavljivanja ove spomen-knjige. Također je impozantan i broj radova o Anti Vukasoviću, recenzijama i prikazima njegovih djela, koji iznosi 558 bibliografskih jedinica. Budući da profesor i dalje neumorno piše i objavljuje radove, očekivati je da će u 2010., ako već nije, sigurno ući u treću tisućicu i premašiti 2010 bibliografskih jedinica.

Evo nekih od najpoznatijih njegovih znanstvenih djela: *Utjecaj suvremene tehnike na koncepciju općeg obrazovanja*, 214 str.; *Opće obrazovanje i reforma školskog sistema*, 162 str.; *Radni i tehnički odgoj*, 206 str.; *Moralni odgoj*, 364 str.; *Moralni razvitak djeteta*, 130 str.; *Intelektualni odgoj*, 360 str.; *Neke pedagoške pretpostavke unapređivanja visokoškolske nastave*, 70 str.; *Fenomen odgoja*, 76 str.; *Pedagoški putokazi*, 110 str.; *Prinosi unapređivanju odgojnog rada*, 148 str.; *Odgoj za humane odnose i odgovorno roditeljstvo*, 216 str.; *Pedagogija*, sedmo izdanje, 392 str.; *Obitelj i moralni razvitak mladeži*, 132 str.; *Etika, moral, osobnost*, 328 str.; *Obitelj – vrelo i nositeljica života*, 344 str.; *Jan Amos Komensky i Hrvati*, 132 str.; *Odgojna funkcija hrvatskih obitelji*, 164 str.; *Prinosi građenju mostova hrvatsko-slovačkoga prijateljstva*, 220 str.; *Za slobodnu i nezavisnu Hrvatsku*, 190 str., itd. U listu mladih *MI*, katoličkom glasilu, objavio je oko 200 radova posvećenih mladeži, duhovnosti, odgoju, izgradnji sustava moralnih vrijednosti i odgojnoj preobrazbi.

Zahvaljujući neobično bogatom i plodonosnom radu, prof. Ante Vukasović je stekao u Hrvatskoj i inozemstvu veliki ugled

i poštovanje. Njegovo životno djelo trajno je ugrađeno u temelje i povijest hrvatskoga školstva, odgoja i naobrazbe, znanosti i kulture te suvremene hrvatske države. Član je Akademije humanističkih znanosti u Sankt-Peterburgu i Svjetske asocijacije za pedagoška istraživanja te aktivan član brojnih hrvatskih udruga relevantnih za razvoj hrvatskog društva. Za svoj znanstveni, stručni, pedagoški i politički rad primio je brojna priznanja, zahvalnice, odlikovanja i nagrade. Istaknimo samo neke kao što su: Orden rada sa zlatnim vijencem u vrijeme Hrvatskoga proljeća, 1971.; Nagrada *Ivan Filipović* za životno djelo, 2002.; Nagrada grada Omiša za životno djelo, 2007.; Odlikovanje prvoga hrvatskoga predsjednika dr. Franje Tuđmana Redom Danice hrvatske s likom Antuna Radića, 1996. i Spomenicom Domovinskog rata 1996.; Odlikovanje slovačkog predsjednika Ivana Gašparovića Redom bijelog dvostrukog križa Slovačke Republike, 2005.; Spomen plakete Sveučilišta u Zagrebu, 1969. i Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora, 1971.; Spomen-medalja Jan Amos Komensky Češke i Slovačke Federalne Republike, 1992.; Srebrna medalja i diploma Međunarodnog biografskog centra Cambridge, 2003.; Zlatna medalja, priznanje Američkoga biografskog instituta hrvatskom znanstveniku, 2008. Primio je još tridesetak različitih priznanja, diploma, zahvalnica, plaketa i nagrada za istinska postignuća na različitim područjima svojega uspješnog djelovanja.

Monografija o liku i životnom djelu prof. dr. sc. Ante Vukasovića je prikaz i svjedočanstvo o izgradnji i ostvarenju znanstvenih, odgojno-obrazovnih, moralnih i duhovnih te društvenih nacionalnih ideala u koje je ugradio golem vlastiti angažman, nepregledno bogatstvo sadržaja i neprocjenjive prinose sustavu vrijednosti. Svoje mladenačke snove pretvorio je u stvarnost. Životne zavjete i svetinje podigao je na najveću razinu. Njegovo širokogrudno ljudsko i stručno sebedarje utkano je u plemenito obogaćivanje mladeži čovjekoljubljem, domoljubljem i bogoljubljem. Znanstvenik, pedagog, učitelj učitelja, pedagog pedagoga, odgojitelj odgojitelja, nedostižan i neusporediv, poput pčele marljiv i uspješan, sistematičan i dosljedan, originalan i neponovljiv, istinski velik i drag a iznad svega pošten i običan skroman čovjek. Nadmašio je sve svoje učitelje, a njega nije dostigao ni jedan njegov učenik. On je živa pedagoška enciklopedija, koja raste i kreće se, koja obvezuje i potiče nove naraštaje na opće dobro i prosperitetnu budućnost pedagoškog, obiteljskog, školskog, duhovnog, moralnog i nacionalnog interesa hrvatskoga naroda. U dijalektičkom jedinstvu riječi i djela naučio

je mnoge generacije studenata tražiti, otkrivati, braniti i ljubiti istinu, znanost, moralne i duhovne vrijednosti te ljepotu obiteljskog života, hrvatskog jezika, povijesti i kulture. Time je kao sveučilišni profesor i kao čovjek stekao u hrvatskom pedagoškom i širem ozračju iznimnu jedinstvenu čast kao dijamantni ukras na životnom prstenu svojih raskošnih ljudskih krjeposti. Istinski je zadužio pedagoški znanost i hrvatsko društvo te neupitno zaslužio iskreno i veliko hvala za sve što je učinio i ostavio u naslijeđe budućim generacijama.

Ivica Đaković
ddomagoj1@yahoo.com

Dr. fra Bonaventuri Dudi za dijamantni jubilej misništva

*“Svevišnji, svemogući, dobri Gospodine!
Tvoja je hvala, slava, čast i svaki blagoslov.
Samo Tebi, Svevišnji, pripadaju one...”*

Sv. Franjo Asiški, *Popjevka suncu* (Pavelić)

I mi vazda, trajno i ustrajno, sa svetim Franjom,
hvalu, slavu i čast svaku uzdajemo Tebi,
Svevišnji, Trojedini, dobri Gospodine,
a posebno u ove svete, blagoslovljene božićne dane,
pri samom kraju tekuće 2009. godine,
jer svećenik Tvoj,
redovnik fra Bonaventura Duda,
uglednik Crkve naše domovinske,
kao i sveopće svete Crkve rimske,
jubilej dijamantni svoje mise proslavlja,
upravo u vremenu dok u božićnim brojnim pjesmama
Anđeo pastirima i svima ljudima dobre volje -
radosnu vijest o Kristovu rođenju - javlja...

U tijeku svoga dosadašnjeg života, od djetinjstva
do danas: čedan, ponizan, skroman,
Tebi Gospodine Isuse, i
Crkvi tvojoj stameno vjeran,
zaufano odan.